

RAPPORT

QuickScan flora en fauna

Tracés Kapelle-Schore

Opdrachtgever: WSP Nederland BV
T.a.v. Dhr. H. Norbart
Tramsingel 2
4814 AB Breda

Rapportnummer: 2490729

Datum rapport: 17 december 2021

Rapport opgesteld door	Paraaf	Datum verzending
Dhr. N. Stam		16 december 2021

Rapport gecontroleerd door	Paraaf	Datum controle
Dhr. M. Tangerman		16 december 2021

Rapport vrijgegeven door	Paraaf	Datum controle
Mevr. B. Jelsma		17 december 2021

Postbus 1105, 2302 BC Leiden Gerrit van der Veenstraat 75, 2321 CD Leiden
Telefoon 071 - 581 55 55 Internet: www.adverbo.nl E-mail: info@adverbo.nl
Milieu adviesbureau Adverbo is de handelsnaam van AA milieu- en adviesbureau B.V.
NL69 RABO 0180 7410 47 K.v.K. nr. 60616180 BTW nr. NL 8539.84.840.B.01

Omgevingsvergunning - Bodemonderzoek - Ecologisch onderzoek - Bodemsanering - Civiele techniek - Sloop en asbest
Op al onze leveringen zijn van toepassing de algemene voorwaarden van de DNR 2011

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1.	Doel en aanleiding	3
1.2.	Onafhankelijkheid	4
2.	WETTELIJK KADER	5
3.	METHODE	6
4.	GEBIEDSBESCHRIJVING EN GEPLANDE WERKZAAMHEDEN.....	7
4.1.	Ligging en huidig gebruik	7
4.2.	Geplande werkzaamheden	8
5.	GEBIEDSBESCHERMING	9
5.1.	Natura 2000	9
5.2.	Natuurnetwerk Nederland	10
6.	TOETSING WET NATUURBESCHERMING	12
6.1.	Flora	12
6.2.	Fauna	12
6.2.1.	<i>Broedvogels</i>	12
6.2.2.	<i>Vleermuizen</i>	13
6.2.3.	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	14
6.2.4.	<i>Aquatische zoogdieren</i>	15
6.2.5.	<i>Amfibieën</i>	15
6.2.6.	<i>Reptielen</i>	16
6.2.7.	<i>Vissen</i>	16
6.2.8.	<i>Ongewervelde dieren</i>	16
6.3.	Houtopstanden	16
7.	CONCLUSIES.....	18
8.	AANBEVELINGEN	19
9.	BRONNEN	20
BIJLAGEN.....		21
	Bijlage 1: lijst beschermde flora- en fauna omgeving plangebied	21
	Bijlage 2: vrijgestelde soorten provincie Zeeland	22
	Bijlage 3: jaarrond beschermde vogelnesten.....	23
	Bijlage 4: wettelijk kader Wet natuurbescherming	24
	Bijlage 5: Foto impressie plangebied	28

1. INLEIDING

1.1. Doel en aanleiding

In opdracht van DNWG heeft Milieu adviesbureau Adverbo (hierna Adverbo) een QuickScan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de aanleg van een waterleiding ter plaatse van Hansweert en Schore te Zeeland.

De bestaande en nieuwe leidingen worden middels open ontgraving verwijderd/aangelegd. Voor de nieuwe leiding van Evides wordt voor een deel ook gebruik gemaakt van een HDD (Horizontal Directional Drilling/Horizontaal gestuurd boren).

De aanleiding voor de QuickScan flora en fauna is de voorgenomen verlegging van twee leidingtracés, zijnde één van Evides tracé en één DOW-tracé, vanwege de verplaatsing van de Schoorse zeedijk.

Het doel van het onderzoek is het beoordelen of beschermde flora en fauna in het plangebied kunnen voorkomen en/of door de voorgenomen werkzaamheden beschermde natuurgebieden worden beïnvloed.

Een QuickScan flora en fauna is een toets die beoordeelt of beschermde flora en fauna in het plangebied kan voorkomen en/of beschermde natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Ook wordt een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden op de eventueel aanwezige beschermde flora en fauna. Indien door de plannen mogelijk beschermde gebieden en/of beschermde flora en fauna worden aangetast, wordt geadviseerd over de noodzakelijkheid van een vervolgonderzoek of vervolgstappen.

Figuur 1: De ligging van het plangebied (aangegeven in rood; Adverbo, 2021).

1.2. Onafhankelijkheid

Milieu adviesbureau Adverbo is een zelfstandig en onafhankelijk adviesbureau dat geen andere relatie heeft met de opdrachtgever dan opdrachtnemer - opdrachtgever. Adverbo heeft geen (eigendoms)relatie met het plangebied. Adverbo verklaart hierbij dat het bureauonderzoek onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd.

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijn de natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van het plangebied voor beschermde flora en fauna. Het voorkomen van beschermde flora en fauna is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Adverbo accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Adverbo uitgevoerde onderzoek. Adverbo is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit de toepassing van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Adverbo; opdrachtgever vrijwaart Adverbo voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Milieu adviesbureau Adverbo is kandidaat voor het lidmaatschap bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Hierdoor wordt gebruik gemaakt van de diverse faciliteiten, waaronder de machtiging voor het gebruik van de ontheffingen van het NGB voor het uitvoeren van diverse ecologische veldonderzoeken.

2. WETTELIJK KADER

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht (zie bijlage 4 voor uitgebreid wettelijk kader). De Wnb heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en het duurzaam gebruik van de bestanddelen ervan. De Wnb beschermt in principe alle in het wild voorkomende dier- en plantensoorten, waarbij de zogenaamde gunstige staat van instandhouding van soorten bepalend is. Daarbij regelt de Wnb ook de bescherming van Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Alles dat mogelijk schadelijke gevolgen heeft voor de beschermde gebieden of soorten is in principe verboden.

De Wnb bevat verschillende verboden, die slechts in sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden overtreden mogen worden. Hiervoor is een ontheffing of een vrijstelling nodig. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt. De criteria voor ontheffingsverlening voor deze soorten zijn identiek aan die Vogel- en Habitatrichtlijn omdat deze richtlijnen zijn geïmplementeerd in de nationale wet. De nationale wet staat het niet toe om hiervan af te wijken. De criteria zijn:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
- ter bescherming van flora en fauna.

Een vrijstelling is een uitzondering op het verbod, die geldt voor iedereen die aan de opgelegde voorwaarden voldoet. Per provincie worden vrijgestelde soorten bepaald. De lijst met vrijgestelde soorten voor de provincie Zuid-Holland is bijgevoegd in bijlage 2.

Om in aanmerking te komen voor een ontheffing zullen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen moeten worden. Met als gevolg dat soorten niet nadelig worden beïnvloed gedurende en na afloop van de uitvoering van een project.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb) heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. Wanneer houtopstanden geveld worden, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (§ 4.1, art. 4.2 Wnb). Uitgezonderd zijn bomen die vallen onder § 4.1, art. 4.1 van de Wnb, waaronder bijvoorbeeld de houtopstanden binnen de grenzen van bebouwde kom vallen.

Indien geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, dient de rechthebbende binnen drie jaar na het geheel of gedeeltelijk vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten (§ 4.1, artikel 4.3 Wnb). Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantingsplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud. Indien niet aan de herplantingsplicht kan worden voldaan, kan een ontheffing aangevraagd worden met betrekking tot de herplantingsplicht.

Zorgplicht

De Algemene Zorgplicht (§ 1.3, art 1.11) is altijd van toepassing. Dit houdt in dat handelingen die nadelige gevolgen kunnen veroorzaken op alle in het wild levende dieren en planten, hun directe leefomgeving, alsmede Natura 2000 gebieden en overige bijzondere natuurgebieden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk moeten worden voorkomen. Indien dat niet mogelijk is, moeten noodzakelijke maatregelen worden getroffen om het wel te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

3. METHODE

Om de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden te bepalen is het essentieel te weten welke beschermde flora en fauna aanwezig zijn in het plangebied en de directe omgeving. Derhalve is een ecologisch bureauonderzoek uitgevoerd.

Ecologisch bureauonderzoek

Het bureauonderzoek omvat gegevens uit: Quickscanhulp van Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), vrij beschikbare bronnen zoals Zoogdiervereniging, RAVON, FLORON, SOVON en Vlinderstichting, vakliteratuur, lokale bronnen zoals werkgroepen en reeds uitgevoerde ecologische onderzoeken in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van data ouder dan 5 jaar.

Door middel van de Quickscanhulp van Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn de verspreidingsgegevens van de beschermde flora en fauna opgevraagd (bijlage 1). Quickscanhulp is een middel dat gebruikt wordt door ecologische adviesbureaus om eenduidig informatie op te halen van waarnemingen van soorten uit de NDFF volgens gestelde eisen, zoals tijdsbestek en afstand. Deze gegevens zijn tot 5 jaar terug opgevraagd voor het plangebied en tot maximaal 5 kilometer rondom het plangebied. Met de verspreidingsgegevens wordt inzicht verkregen voor de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna binnen het plangebied en de directe omgeving.

Veldbezoek

Aansluitend op het literatuuronderzoek is een veldbezoek uitgevoerd in het plangebied. Hierbij is onderzocht welke beschermde flora en fauna aanwezig (kunnen) zijn en/of gebruik maken van het plangebied en/of de directe omgeving. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ecooloog van RSK op woensdag 15 december 2021. Het veldbezoek was goed uitvoerbaar, de locaties waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden waren goed toegankelijk en er was geen neerslag. De temperatuur was 9,4 °C. Het was geheel bewolkt (classificatie van 8/8) met een zuidwestenwind (windkracht 4 op de schaal van Beaufort).

De tijdens het veldbezoek genomen foto's zijn te vinden in de fotobijlage (Bijlage 5: Foto-impressies van het gebied).

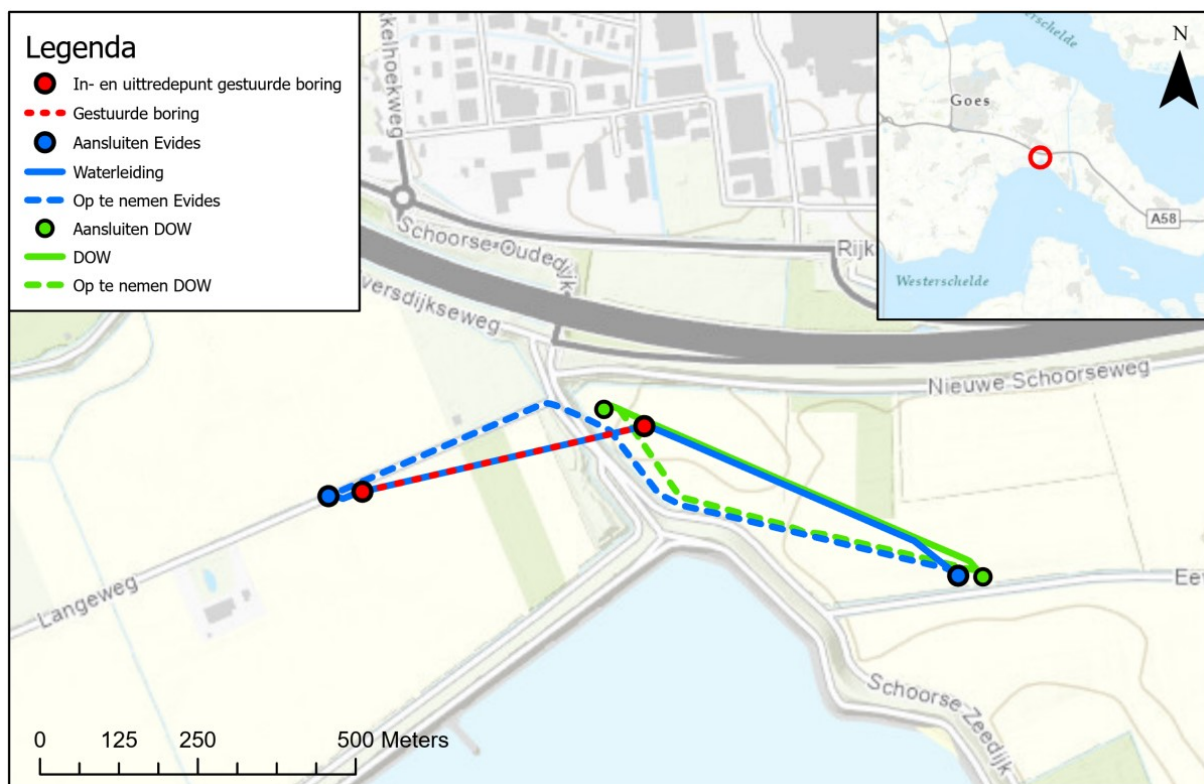
4. GEBIEDSBESCHRIJVING EN GEPLANEDE WERKZAAMHEDEN

4.1. Ligging en huidig gebruik

Het plangebied is gelegen nabij Hansweert en Schore te Zeeland en is weergegeven in figuur 2. Het plangebied betreft de bestaande en aan te leggen leidingsleuven voor de aan te leggen/uit te halen leidingen. Het plangebied is onbebouwd en plaatselijk verhard met asfalt. De algemene gegevens van het plangebied staan in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1. Algemene gegevens plangebied

Algemeen	
Plangebied	4 tracés tussen de Langeweg (ong.) en de Eereweg (ong.).
Locatie en ligging start tracé Evides	Langeweg (ong.)
Locatie en ligging start DOW tracé	Schoorse Zeedijk (ong.)
Locatie en ligging eindpunt beide tracés	Eereweg (ong.) Schore
RD coördinaten begin tracé Evides	x: 56265 y: 386954 (RD)
RD coördinaten begin tracé DOW	x: 56746 y: 387106 (RD)
RD coördinaten eind tracé (beide globaal)	x: 57303 y: 386836 (RD)
Lengte tracé Evides bestaand	Ca. 0,95 kilometer
Lengte tracé DOW bestaand	Ca. 0,90 kilometer
Lengte tracé Evides nieuw	Ca. 0,55 kilometer
Lengte tracé DOW nieuw	Ca. 0,60 kilometer

Figuur 2: De ligging van het plangebied (blauwe lijn) (Adverbo, 2021).

Evides

Het meest westelijke punt (aansluitpunt waterleiding Evides) van het plangebied is in de noordelijke berm van de Langeweg gelegen, direct langs de weg.

Vandaar doorsnijdt de te plaatsen waterleiding de Langeweg en de naastgelegen berm tot de zuidelijk van de Langeweg gelegen akker. De werkzaamheden ten behoeve van de aanleg worden niet in de sloot uitgevoerd. Ter plaatse van de akker is het intredepunt van een gestuurde boring gelegen. Het uittredepunt van de gestuurde boring ligt circa 460 m ten noordoosten van het intredepunt. De gestuurde boring wordt onder enkele sloten, de Langeweg, de Schoorse Zeedijk en meerdere akkers uitgevoerd. Ter plaatse van de gestuurde boring is enkel bij het in- en uittredepunt sprake van werkzaamheden op het maaiveld. Vanaf het uittredepunt van de gestuurde boring tot aan het meest oostelijke punt (aansluitpunt waterleiding Evides) van de voorgenomen waterleiding doorsnijdt deze meerdere akkers en sloten. Ter plaatse van de akkers zijn ook enkele bomen rijen aanwezig.

De te verwijderen waterleiding loopt door de wegberm van de Langeweg waarna deze de Schoorse Oudedijk doorsnijdt en naastgelegen watergang. Vandaar loopt de waterleiding onder meerdere akkers naar het aansluitpunt. Ten zuiden van de Langeweg is gedeeltelijk een boomgaard gelegen.

DOW

De bestaande en de te plaatsen DOW-leiding liggen oostelijk van de Schoorse Oudedijk en Schoorse Zeedijk onder meerdere akkers. De te plaatsen leiding doorsnijdt tevens een sloot.

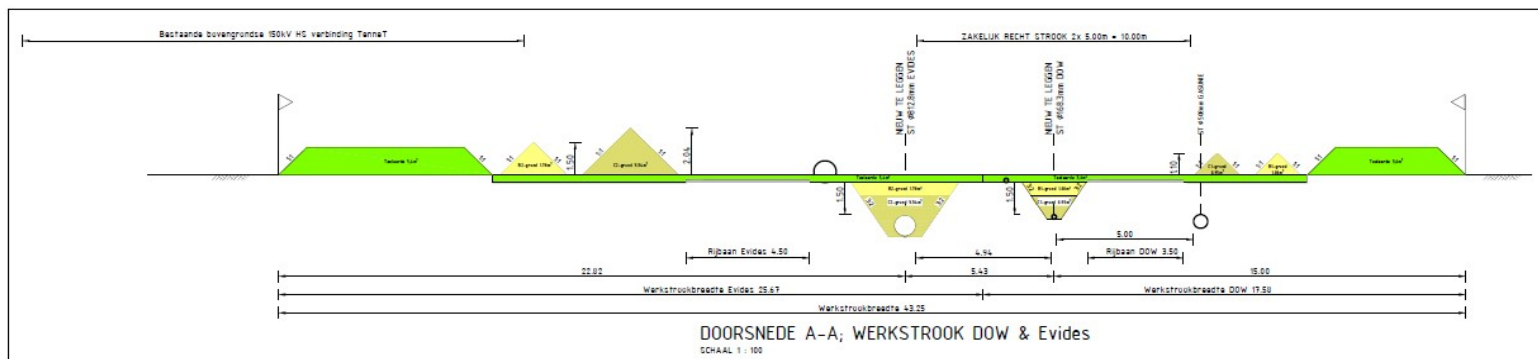
Algemene omgeving plangebied

Direct ten noorden van het plangebied ligt de Rijksweg A58 gevolgd door het industrieterrein de Smokkelhoek. Zuidelijk van het plangebied ligt de Westerschelde. Ten oosten en westen van het plangebied bevinden zich agrarische velden.

4.2. Geplande werkzaamheden

Het nieuwe tracé voor Evides wordt deels in open ontgraving aangelegd en deels wordt gebruik gemaakt van een HDD (Horizontal Directional Drilling/Horizontaal gestuurd boren). Daar waar de leiding middels een horizontaal gestuurde boring wordt aangelegd zal deze reiken tot maximaal 25 m -mv.

Voor het aanleggen van de Evides leiding in open ontgraving wordt de bodem tot maximaal 2,5 m -mv. over een breedte van maximaal 4 m ontgraven. Voor de aanleg van de DOW leiding wordt de bodem tot maximaal 1,75 m -mv. over een breedte van maximaal 2.25 m ontgraven. Aan weerszijde van de leiding tracés, niet tussen de leidingen in, wordt een werkweg gerealiseerd. In figuur 3 is een schematische doorsnede van de leidingsleuven en werkstroken weergegeven.

Figuur 3: Gewenst sleufprofiel en werkterrein (bron: opdrachtgever)

5. GEBIEDSBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat, naast soortenbescherming, ook over gebiedsbescherming. Het beschermt in Nederland onder meer Natura 2000-gebieden. Het is daarom noodzakelijk om een vergunning aan te vragen wanneer geplande activiteiten significante negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van een Natura 2000-gebied.

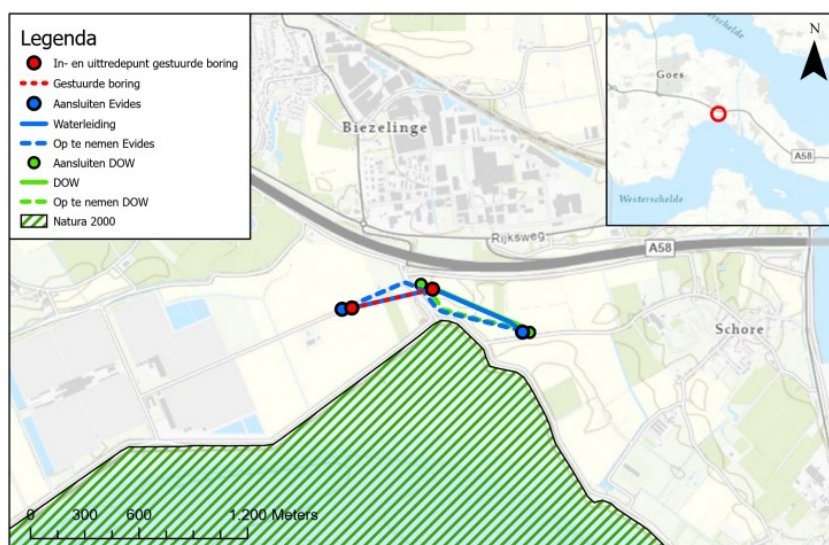
Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Dit netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. De gebieden zijn geselecteerd met het oog op soorten en natuurtypen die vanuit Europees perspectief bescherming nodig hebben.

Daarnaast bestaat in Nederland het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dit is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en omliggende agrarische gebieden. De gedeputeerde staten in de provincie dragen hierbij zorg voor de totstandkoming en instandhouding van dit samenhangende ecologische netwerk en wijzen gebieden toe die tot dit netwerk behoren.

Wanneer het plangebied nabij Natura 2000-gebied is gelegen kan sprake zijn van negatieve effecten op Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld een toename van stikstofuitstoot tijdens of na het project. Dit wordt externe werking genoemd. Voor NNN-gebieden geldt geen externe werking, mits het plangebied buiten het NNN ligt.

5.1. Natura 2000

In figuur 4 is de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden weergegeven. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Nabij het plangebied zijn twee Natura 2000 gebieden gelegen. Het betreft de 'Westerschelde & Saeftinghe' ten zuiden van het plangebied en de 'Yerseke en Kapelse Moer' ten noordoosten daarvan. Gezien de tijdelijke aard (circa 2-4 weken) van de werkzaamheden en het feit dat de functie ongewijzigd blijft worden geen blijvende negatieve effecten verwacht op het gebied.

Figuur 4: Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen) (Provincie Zeeland, 2021; Adverbo, 2021).

Stikstof en AERIUS-berekening

Vanaf 1 juli 2021 hoeft een initiatiefnemer geen vergunning meer aan te vragen voor bouw-, sloop- en aanlegactiviteiten voor het onderdeel stikstof die vallen onder de reikwijdte van de partiële vrijstelling. De partiële vrijstelling houdt in dat de tijdelijke toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden buiten beschouwing worden gelaten bij de natuurvergunning. Een AERIUS-berekening voor deze tijdelijke stikstofemissies is derhalve niet meer noodzakelijk. De AERIUS-berekening is wel noodzakelijk als de functie van het plangebied in de gebruiksfase significant veranderd. Bijvoorbeeld door een verkeers-aantrekkende werking.

Een initiatiefnemer moet wel bij de vergunningsaanvraag onderbouwen dat zijn werkzaamheden tijdens de bouwfase onder de reikwijdte van de partiële vrijstelling valt. De partiële vrijstelling omvat de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden in de bouw/aanlegfase, zoals aan- en afvoer van bouwmaterialen en bouw- en sloopafval, transport van werknemers en werktuigen van en naar de bouwplaats, de emissies van werktuigen op de bouwplaats (aggregaten, bouwmachines, mobiele puinbrekers, baggerwerk- of baggervaartuigen etc.) en eventuele tijdelijke omrij- en omvaareffecten als gevolg van de werkzaamheden. De vrijstelling omvat niet de productie van bouwmaterialen of de winning van bouw- of grondstoffen.

Voor onherroepelijke Natura 2000- en omgevingsvergunningen wijzigt er niets als gevolg van de inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen omtrent de partiële vrijstelling stikstof per 1 juli 2021. Dat geldt ook voor reeds voor 1 juli 2021 verleende, maar nog niet onherroepelijke Natura 2000-vergunningen en omgevingsvergunningen.

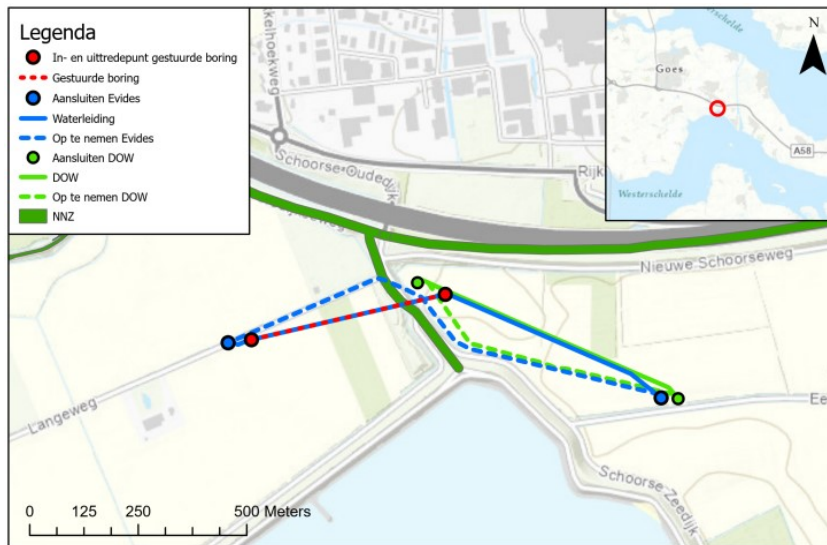
De stikstofdepositie zal in de aanlegfase toenemen door een vermeerdering van verkeersactiviteiten. In de gebruiksfase blijft de stikstofdepositie gelijk met de huidige situatie omdat de functie van het gebied niet veranderd. Gezien de werkzaamheden niet in een Natura-2000 gebied worden uitgevoerd, tijdelijk van aard zijn en de functie van het gebied niet wijzigen worden geen blijvende negatieve effecten verwacht voor Natura 2000-gebieden en is een AURIUS-berekening niet noodzakelijk.

5.2. Natuurnetwerk Nederland

Het Zeelands Natuurnetwerk (NNZ) maakt deel uit van het NatuurNetwerkNederland (NNN). In figuur 5 is de ligging van bestaande natuurgebieden van het NNN ten opzichte van de geplande waterleiding weergegeven.

De geplande waterleiding doorsnijdt het Natuurnetwerk Zeeland. Ter plaatse waar de NNN wordt doorsneden, wordt gebruik gemaakt van een gestuurde boring. Derhalve vinden op het maaiveld geen werkzaamheden plaats en worden geen negatieve blijvende effecten verwacht op het gebied. De te verwijderen waterleiding doorsnijdt tevens het NNN. Gezien de tijdelijke aard van de werkzaamheden (circa 2-4 weken) en het feit dat de functie ongewijzigd blijft worden geen blijvende negatieve effecten verwacht op het gebied.

De overige werkzaamheden vinden buiten het Zeelands Natuurnetwerk plaats.

Figuur 5: Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van het Zeelands Natuurnetwerk (groen; Provincie Zeeland, 2021; Adverbo, 2021).

6. TOETSING WET NATUURBESCHERMING

Dit hoofdstuk beschrijft of beschermde natuur (flora, fauna en houtopstanden) verwacht kan worden binnen het plangebied. Er wordt ook bepaald of de geplande werkzaamheden een nadelig effect kunnen hebben op beschermde flora en fauna. Deze effecten worden getoetst aan de Wet natuurbescherming (zie bijlage 4).

6.1. Flora

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verzamelde informatie en de verspreidingsgegevens van de NDFF de volgende beschermde flora voor: dreps en naakte lathyrus. Beide soorten kunnen voorkomen binnen de in het plangebied aanwezige habitattypen. Beide soorten komen voor op akkers en wegbermen. De naakte lathyrus komt daarnaast ook voor op dijken.

De flora binnen het plangebied bestaat momenteel voornamelijk uit de gewassen welke worden verbouwd op de akkers. Naar verwachting is op de akkers sprake van een monocultuur, ten tijde van het veldbezoek lagen de akkers braak. De voorkomende flora buiten de akkers bestaat voornamelijk uit bramen en brandnetels. Ter plaatse van de bermen, slootkanten en akkerranden is, sprake van grasland- en/of kruidenrijke vegetatie. De voorkomende soorten bestaan voornamelijk uit algemeen voorkomende soorten als riet, ridderzuring, smalle weegbree, gewone berenklauw en klimopereprijs.

Op en nabij het plangebied is sporadisch sprake van bomen en/of struikgewas. Het gaat hierbij om solitaire bomen dan wel kleine clusters bomen en struiken. Ten zuiden van de Langeweg is een boomgaard gelegen. Rondom en nabij de boomgaard is een haag aan ratelpopulieren aanwezig en komen berken en wilgen voor.

Effecten & vervolg

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen beschermde soorten flora aangetroffen. Derhalve wordt aangenomen dat de geplande werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten op beschermde flora. Vervolgstappen zijn zodoende niet aan de orde.

6.2. Fauna

6.2.1. Broedvogels

Alle soorten broedvogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Wnb. De Wnb maakt tevens onderscheid tussen vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten en soorten met jaarrond beschermde nesten. Soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet of nauwelijks in staat om een eigen nest te maken en/of zijn zeer honkvast (zie bijlage 3 voor een volledig overzicht). De nesten zijn dus ook buiten het broedseizoen en bij afwezigheid van vogels beschermd

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In de omgeving (< 5 km) van het plangebied komen volgens de NDFF-gegevens meerdere soorten vogels voor met jaarrond beschermde nesten: boomvalk, buizerd, huismus, steenuil, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, grote gele kwikstaart, havik, slechtvalk, zwarte wouw en wespandief.

Ten tijde van het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: kauwen, kokmeeuwen, fazanten, huismussen en koolmezen.

Een deel van de werkzaamheden doorsnijdt/licht nabij struikgewas. De volgende soorten broeden uitsluitend in bomen of struiken en zijn binnen 5 km van het plangebied waargenomen: boomvalk, buizerd, ransuil, roek, sperwer, steenuil, havik, zwarte wouw en wespandief.

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten in bomen of struiken aangetroffen. Wel zijn ter plaatse van de boomgaard mogelijk geschikte hopen voor nesten aangetroffen in de ratelpopulieren. De werkzaamheden beperken zich tot de wegberm waarbij de bomen niet worden aangetast. Blijvende negatieve effecten worden derhalve niet verwacht, mochten vogels nestelen in de boomholten. Wel wordt aanbevolen om de werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal vanaf 15 maart tot en met 15 juli maar verschilt per soort) uit te voeren en voorafgaande aan de werkzaamheden de holten op nesten te controleren om eventuele verstoringen te voorkomen.

De grote gele kwikstaart nestelt op de grond. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen nesten op de grond aangetroffen.

De volgende soorten broeden in nestkasten, gebouwen of torenvormige structuren welke niet zijn aangetroffen/aanwezig zijn in het plangebied en kunnen derhalve worden uitgesloten: kerkuil, ooievaar (kan ook nestelen in bomen), gierzwaluw en slechtvalk.

Ter plaatse van de boomgaard is een groep huismussen en koolmezen aangetroffen. Nesten van deze soorten zijn niet aangetroffen. De huismus is gebonden aan bebouwing als broedlocatie, nesten ter plaatse van de geplande werkzaamheden kunnen derhalve worden uitgesloten. Enkel ten noorden van de Langeweg is een enkel pand aanwezig op enige afstand (20 meter) van het plangebied.

Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten

Het plangebied en de directe omgeving zijn mogelijk geschikt als foerageergebied en broedgebied voor algemene vogels. Algemene vogels kunnen zich nestelen in het plangebied en alle vogelnesten worden door de Wnb beschermd tijdens de broedperiode (globaal 15 maart-15 juli).

Effecten en vervolg

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten worden binnen het plangebied niet verwacht. Mogelijk is het plangebied geschikt als foerageergebied en broedgebied voor algemene vogels. Wegens de aard en beperkte omvang van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de op het plangebied voorkomende vogels. Vervolgstappen zijn niet aan de orde. Wel wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren en voorafgaande aan de werkzaamheden de holten in de ratelpopulieren op nesten te controleren.

6.2.2. Vleermuizen

Voor vleermuizen zijn plangebieden op meerdere manieren te gebruiken, afhankelijk van de soort zijn gebouwen of bomen geschikte verblijfsmogelijkheden, daarnaast gebruiken de vleermuizen lijnvormige structuren (zoals bomenrijen of watergangen) als vliegroute, die tevens kunnen dienen als foerageergebied en/of verblijfplaatsen en ander foerageergebieden kunnen verbinden. Andere foerageergebieden waar vleermuizen gebruik van maken zijn groene elementen in de stad zoals tuinen, luwte van gebouwen en parken, maar ook boven open weilanden of waterrijke gebieden. Laatvlieger en meervleermuis zijn gebouw-bewonende vleermuizen, rosse vleermuis en watervleermuis zijn doorgaans boom-bewonende vleermuizen. De baardvleermuis, gewone grootvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en bosvleermuis kunnen zowel in bomen als in gebouwen verblijven (Zoogdiervereniging, 2021).

Uit de verzamelde informatie en de NDFF-gegevens blijkt dat in en rondom het plangebied alleen waarnemingen zijn gedaan van de watervleermuis.

Vlieg- en migratieroutes

Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van een essentiële vliegroute voor vleermuizen. Binnen het plangebied komen lijnvormige structuren, waaronder voornamelijk waterlichamen, voor. De lijnvormige structuren zijn aangesloten op andere lijnvormige structuren in de omgeving en betreffen daarmee mogelijk een essentiële geleidingsfunctie voor vleermuizen.

Foerageergebied

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn tevens voldoende foerageermogelijkheden waaronder waterlichamen, bomenrijen, kruidenrijke bermen en andere groenvoorzieningen aanwezig.

Kraam-, paar- en zomerverblijfplaatsen

De hollen aanwezig in de ratelpopulieren vormen een mogelijke verblijfplaats voor de watervleermuis en andere boom-bewonende soorten. De werkzaamheden beperken zich tot de wegberm waarbij de bomen niet worden aangetast. Blijvende negatieve effecten worden derhalve niet verwacht mochten verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de hollen. Wel wordt geadviseerd om de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren en geen groot licht te gebruiken om eventuele verstoring te minimaliseren.

Effecten & vervolg

Het plangebied zal door de vleermuizen met name als foerageergebied dan wel als een vlieg- en migratieroute worden gebruikt. Gezien de aard van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op deze functies van het plangebied voor vleermuizen. Ook is in de naaste omgeving van het plangebied voldoende foerageergebied aanwezig.

Wegens de aard en beperkte omvang van de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen. Vervolgstappen zijn niet aan de orde. Wel wordt geadviseerd om de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit te voeren en geen groot licht te gebruiken.

6.2.3. Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF in de directe omgeving de volgende beschermde zoogdieren voor: eekhoorn, bunzing, haas, hermelijn, konijn en wezel. Daarnaast zijn de algemeen voorkomende zoogdieren waargenomen dan wel kunnen deze voorkomen, te weten: egel (Verspreidingsatlas, 2021). Ten tijde van het veldbezoek is een haas waargenomen en zijn de uitwerpselen van een vos aangetroffen.

Eekhoorn

Het voorkomen van eekhoornnesten wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van bomen en/of aaneengesloten bossen op het plangebied.

Marterachtigen

Het plangebied is mogelijk geschikt als verblijfplaats dan wel foerageergebied voor marterachtigen. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen marterachtigen dan wel sporen daarvan aangetroffen.

Marterachtigen zijn afhankelijk van dekkingmogelijkheden zoals molshopen, rattenholen, drainagepijpen, houtstapels, takkenhopen, holle bomen, stapels hooi- en stobalen en andere mogelijke schuilplaatsen (Twisk et al. 2020). Ten tijde van het veldbezoek zijn dekkingmogelijkheden in zeer beperkte mate waargenomen.

Voor hermelijn, wezel en bunzing bestaat een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zeeland. Voor vrijgestelde soorten is wel de zorgplicht van toepassing. De zorgplicht legt een ieder de verplichting op voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten.

Haas en konijn

Het plangebied is geschikt als verblijfplaats dan wel foerageergebied voor de haas en de soort is ten tijde van het veldbezoek waargenomen. Gezien de werkzaamheden tijdelijk zijn en lokaal plaatsvinden worden geen blijvende negatieve effecten verwacht voor de haas. Er zijn voor de soort voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving van het plangebied.

Het konijn wordt niet binnen het plangebied verwacht en is ten tijde van het veldbezoek niet waargenomen.

Algemene soorten

Mogelijk verblijft de egel in het plangebied. De soort is ten tijde van het veldbezoek niet waargenomen. Ten tijde van het veldbezoek zijn de uitwerpselen van een vos aangetroffen. Voor de vos zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de omgeving van het plangebied. Voor deze algemeen voorkomende soorten bestaat een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zeeland.

Effecten & vervolg

Gezien de tijdelijk aard en de beperkte omvang van de werkzaamheden worden geen blijvende negatieve effecten van de werkzaamheden verwacht op de algemene voorkomende zoogdieren. Vervolgstappen zijn zodoende niet aan de orde.

6.2.4. Aquatische zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF de volgende beschermde aquatische zoogdieren voor: bruinvis. Daarnaast is het voorkomen van de volgende soorten bekend: gewone- en grijze zeehond. Het voorkomen van de genoemde soorten kan worden uitgesloten gezien binnen het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is.

6.2.5. Amfibieën

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende beschermde soorten amfibieën in de omgeving van het plangebied voorkomen: rugstreeppad. Tevens is het voorkomen van de bastaardkikker bekend.

Voor de rugstreeppad is geen geschikt voortplantingshabitat en zomer-winterhabitat aanwezig in het plangebied. De soort is deels afhankelijk van kale vergraafbare bodem. De kale bodem binnen het plangebied, bestaande uit voornamelijk intensief gebruikte akkers, bestaat uit dikke klei welke ongeschikt is voor de rugstreeppad.

Mogelijk komen in het plangebied de gewone pad en bastaardkikker voor. Voor deze algemeen voorkomende amfibieën bestaat een vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zeeland. Voor vrijgestelde amfibieën is wel de zorgplicht van toepassing. De zorgplicht legt eenieder de verplichting op voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten.

Effecten & vervolg

Aangezien geen geschikte omstandigheden aanwezig zijn, worden negatieve effecten van de werkzaamheden uitgesloten en zijn vervolgstappen voor amfibieën niet aan de orde.

6.2.6. Reptielen

Uit de NDFF-gegevens blijkt dat waarnemingen bekend zijn van één beschermde reptielensoort, de hazelworm, in de nabijheid van het plangebied. Uit de gegevens van de verspreidingsatlas blijkt dat deze soort niet in het wild voorkomt nabij het plangebied. Tevens ontbreekt het in het plangebied aan open bossen en heidevelden waar de soort het vaakst wordt waargenomen.

Effecten & vervolg

Aangezien geen geschikte omstandigheden aanwezig zijn, worden negatieve effecten van de werkzaamheden uitgesloten en zijn vervolgstappen voor reptielen niet aan de orde.

6.2.7. Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat geen beschermde vissoorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Mogelijk kunnen wel algemene vissoorten voorkomen in de waterlichamen. De kans wordt echter klein geacht, ten tijde van het veldbezoek is vastgesteld dat de sloten een diepte hebben van circa 5 cm.

Effecten & vervolg

Gezien de tijdelijk aard en de beperkte omvang van de werkzaamheden in het water en de waterbodem worden geen negatieve effecten van de werkzaamheden verwacht op de algemene voorkomende vissen.

6.2.8. Ongewervelde dieren

Slechts enkele vlinder-, libellen- en ongewervelde soorten zijn binnen de Wet natuurbescherming streng beschermd. De verspreiding van deze soorten is verbonden aan specifieke habitatseisen, die doorgaans slechts in natuurgebieden te vinden zijn. Zo is de bosbeekjuffer gebonden aan beschaduwde, koele en zuurstofrijke beken en de gevlekte witsnuitlibel aan laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen (vlinderstichting, 2021). Ook beschermde dagvlinders zijn vanwege hun habitatseisen en verbondenheid aan zeldzame waardplanten veelal alleen te vinden in natuurterreinen. Zo is de teunisbloempijlstaart aan open plekken in vochtige bossen gebonden, de grote vos aan vochtige open bossen en bruine eikenpage aan bosranden en jonge eikenaanplant (Vlinderstichting, 2021).

Volgens de NDFF-gegevens zijn de volgende waarnemingen bekend in de direct omgeving van het plangebied, te weten: Teunisbloempijlstaart. De eerder benoemde habitatseis van de Teunisbloemstaart is niet aanwezig binnen het plangebied.

Effecten & vervolg

Het voorkomen van beschermde libellen, dagvlinders en andere ongewervelden wordt uitgesloten, aangezien er geen geschikt habitat voor deze soorten aanwezig is op het plangebied. Vanwege het ontbreken geschikte omstandigheden op het plangebied voor ongewervelden, zijn negatieve effecten van de werkzaamheden uitgesloten.

6.3. Houtopstanden

In Nederland worden houtopstanden, zoals bos, solitaire bomen, heesters, struwelen en houtwallen, beschermd door de Wnb, met als doel het huidige areaal bos te behouden. Houtopstanden mogen in het algemeen alleen gekapt worden met een kap- of omgevingsvergunning.

De Wet natuurbescherming is van toepassing op beplantingen van bomen met een oppervlakte van meer dan 10 are en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen, die gelegen zijn buiten de gemeentelijke “bebouwde kom houtopstanden”. Of een kap- of omgevingsvergunning nodig is moet worden beoordeeld door de betreffende provincie en/of gemeente.

De binnen het plangebied aanwezige bomen en/of struiken bestrijken niet een oppervlakte van >10 are. Wel is een rijbeplanting van ratelpopulieren aanwezig met meer dan 20 individuen. De bomen kunnen niet zonder meer worden gekapt en mogelijk is een herplantplicht van toepassing.

7. CONCLUSIES

In opdracht van WSP heeft Milieu adviesbureau Adverbo (hierna Adverbo) een QuickScan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de aanleg van een waterleiding ter plaatse van Hansweert en Schore te Zeeland. De bestaande en nieuwe leidingen worden door middel van open ontgraving verwijderd dan wel aangelegd. Voor de nieuwe leiding van Evides wordt ook een deel gebruik gemaakt van een HDD.

De aanleiding voor de QuickScan is de voorgenomen verlegging van twee kabeltracés, zijnde één van Evides tracé en één DOW-tracé, vanwege de verplaatsing van de Schoorse zeedijk. De bestaande en nieuwe leidingen worden door middel van open ontgraving verwijderd dan wel aangelegd.

Beschermde gebieden

Aantasting van beschermde waarden of gevestigde soorten binnen de NNN en Natura 2000-gebieden worden niet verwacht. Dit wegens de tijdelijk aard van de werkzaamheden en de afstand tot deze gebieden. Een nader onderzoek wordt derhalve niet noodzakelijk geacht en negatieve effecten worden uitgesloten. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag is niet noodzakelijk.

Houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig.

Soortenbescherming

Negatieve effecten van de werkzaamheden op mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde flora en fauna worden niet verwacht. In het plangebied komen meerdere niet-beschermde en vrijgestelde diersoorten voor. Nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Voor deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing. Het nemen van voorzorgsmaatregelen wordt aanbevolen om aan de zorgplicht te voldoen.

Eindconclusie

Vanuit de Wnb worden geen belemmeringen gezien ten aanzien van de beoogde werkzaamheden. Het uitvoeren van nader onderzoek wordt vooralsnog niet noodzakelijk geacht. Wel dient te allen tijde de zorgplicht in acht genomen te worden. De zorgplicht is in onderstaande aanbevelingen toegelicht.

8. AANBEVELINGEN

Op basis van deze QuickScan flora en fauna is er voor het plangebied geen nader onderzoek en/of een ontheffing- of vergunningsaanvraag nodig. Onderstaande aanbevelingen kunnen verder bijdragen om het project binnen de kaders van de Wet natuurbescherming te laten verlopen:

Zorgplicht

Voor de niet-beschermden en vrijgestelde flora en fauna is de zorgplicht van toepassing. De algemene zorgplicht (art. 1.11, Wnb) legt eenieder de verplichting op voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten. Om aan de zorgplicht te voldoen en te voorkomen dat (algemeen voorkomende) dieren gedood of verwond worden, wordt aanbevolen om de geplande werkzaamheden uit te voeren conform een goedgekeurde gedragscode (bijvoorbeeld de gedragscode Wnb voor Waterschappen 2019).

Vogels

Alle vogelnesten zijn tijdens het broedseizoen beschermd. Het broedseizoen loopt globaal vanaf 15 maart tot en met 15 juli maar verschilt per vogelsoort. Indien wel binnen het broedseizoen wordt gewerkt, dient vooraf zeker gesteld te worden dat er geen verstoring van nest- of broedlocaties plaatsvindt. Geadviseerd wordt om het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden te laten inspecteren door een ecooloog.

Grondgebonden zoogdieren

Het verdient de aanbeveling om bij de geplande ingrepen altijd één richting op te werken, zodat vluchtroutes voor ieder dier altijd mogelijk zijn (zorgplicht). Hierbij dient niet richting dode hoeken gewerkt te worden, maar richting geschikt alternatief habitat, en geef verstoorde of vluchtende dieren hiertoe de ruimte.

Vissen en amfibieën

Indien een watergang gedempt wordt, is het van belang te voorkomen dat vissen en amfibieën gedood of verwond worden (zorgplicht). Daartoe kan vanuit één richting gewerkt worden, zodat vissen uitwijkingsmogelijkheden hebben.

9. **BRONNEN**

Bos, E. M. (2006). *De dagvlinder van Nederland, verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna 7*. Leiden: De Vlinderstichting, Wageningen en Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij, European Invertebrate Survey, Nederland.

ESRI & Ministerie van LNV. (2021, september). *Natura 2000*. Opgehaald van Natura 2000 - Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: <https://www.natura2000.nl/gebieden>

Google Maps. (2021, november). *Google Maps*. Opgehaald van maps.google.com

NDFF & Floron. (2021). *Verspreidingsatlas vaatplanten*. Opgehaald van Verspreidingsatlas vaatplanten: <https://www.verspreidingsatlas.nl/>

RAVON. (2021). *Hazelworm*. Opgehaald van soorteninformatie RAVON: <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/vuursalamander>

Rijksoverheid. (2020, januari). *Handreiking woningbouw en AERIUS*. Opgehaald van Omgevingsweb: <https://www.omgevingsweb.nl/wp-content/uploads/po-assets/299018.pdf>

Rijksoverheid. (2021). *De Bouwvrijstelling gaat in op 1 juli 2021*. Opgehaald van Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/07/01/de-bouwvrijstelling-gaat-in-op-1-juli-2021>

Verspreidingsatlas. (2021). Opgehaald van Verspreidingsatlas: [verspreidingsatlas.nl](https://www.verspreidingsatlas.nl)

Vlinderstichting. (2021). Vlinderstichting. Opgehaald van <https://www.vlinderstichting.nl/>

Zoogdiervereniging; RVO. (2021). Werken aan kwaliteit - Vleermuisprotocol 2021. Opgeroepen op 2021, van Netwerk Groene Bureaus: <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Zoogdiervereniging. (2021). Zoogdiervereniging. Opgehaald van <https://www.zoogdiervereniging.nl/>

Twisk, P., Diepenbeek, A., & Bekker, J. (2020). *Veldgids Europese zoogdieren*. Zeist: KNNV Uitgeverij.

BIJLAGEN

Bijlage 1: lijst beschermde flora- en fauna omgeving plangebied

De resultaten uit de QuickScanhulp, uitgevoerd op 5 november 2021.

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gewone zeehond	Zoogdieren		0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën		1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvliinders	wnb-hrl	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen		1 - 5 km
Dreps	Vaatplanten		1 - 5 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten		1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren		1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren		1 - 5 km
Egel	Zoogdieren		1 - 5 km
Grijze zeehond	Zoogdieren		1 - 5 km
Haas	Zoogdieren		1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren		1 - 5 km
Konijn	Zoogdieren		1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren		1 - 5 km

Afkortingen: Wnb = Wet natuurbescherming, Hrl = Habitatrichtlijn en Vrl = Vogelrichtlijn.

Bijlage 2: vrijgestelde soorten provincie Zeeland

De vrijstelling geldt voor de hieronder genoemde soorten, op voorwaarde dat het gaat om handelingen die worden verricht in het kader van:

1. De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
2. De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
3. De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
4. Bestendig gebruik.

Soortnaam	Soortgroep
Aardmuis	Zoogdieren
Bastaardkikker	Ambfibieën
Bosmuis	Zoogdieren
Bruine kikker	Ambfibieën
Dwergmuis	Zoogdieren
Dwergspitsmuis	Zoogdieren
Egel	Zoogdieren
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren
Gewone pad	Ambfibieën
Huisspitsmuis	Zoogdieren
Kleine watersalamander	Ambfibieën
Meerkikker	Ambfibieën
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren
Ree	Zoogdieren
Rosse woelmuis	Zoogdieren
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren
Veldmuis	Zoogdieren
Vos	Zoogdieren
Woelrat	Zoogdieren

Bijlage 3: jaarrond beschermde vogelnesten

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vogelsoort	Bescherming	Vogelsoort	Bescherming
Steenuil	Categorie 1	Eidereend	Categorie 5
Gierzwaluw	Categorie 2	Ekster	Categorie 5
Huisemus	Categorie 2	Gekraagde roodstaart	Categorie 5
Roek	Categorie 2	Glanskop	Categorie 5
Grote gele kwikstaart	Categorie 3	Grauwe vliegenvanger	Categorie 5
Kerkuil	Categorie 3	Groene specht	Categorie 5
Oehoe	Categorie 3	Grote bonte specht	Categorie 5
Ooievaar	Categorie 3	IJsvogel	Categorie 5
Slechtvalk	Categorie 3	Kleine bonte specht	Categorie 5
Boomvalk	Categorie 4	Kleine vliegenvanger	Categorie 5
Buizerd	Categorie 4	Koolmees	Categorie 5
Havik	Categorie 4	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 5
Ransuil	Categorie 4	Oeverzwaluw	Categorie 5
Sperwer	Categorie 4	Pimpelmees	Categorie 5
Wespendief	Categorie 4	Raaf	Categorie 5
Zwarte wouw	Categorie 4	Ruigpootuil	Categorie 5
Blauwe reiger	Categorie 5	Spreeuw	Categorie 5
Boerenzwaluw	Categorie 5	Tapuit	Categorie 5
Bonte vliegenvanger	Categorie 5	Torenvalk	Categorie 5
Boomklever	Categorie 5	Zeearend	Categorie 5
Boomkruiper	Categorie 5	Zwarte kraai	Categorie 5
Bosuil	Categorie 5	Zwarte mees	Categorie 5
Brilduiker	Categorie 5	Zwarte roodstaart	Categorie 5
Draaihals	Categorie 5	Zwarte specht	Categorie 5

Bijlage 4: wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

1.1.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN-areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

1.1.2 Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten. Het totale aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)
2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)
3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodsstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar 'soepeler' regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op 'opzettelijk' handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig;
 - c. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; • in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer; • ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren; • ter bescherming van flora of fauna; • voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of • om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - d. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
2. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
 - a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
 - b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
 - c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Ontheffing of vrijstelling

1. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - i. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitatten;
 - ii. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

- iii. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- iv. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- v. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

- 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragscodes

1. De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:
 - a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
 - c. een bestendig gebruik, of
 - d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.
2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- b. ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen; • ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen; • ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;
- c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- d. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en
- b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - i. dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
 - ii. nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en;
 - iii. eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of
- c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, ontworteld of vernield.

Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Bijlage 5: Foto impressie plangebied

Figuur B5.1: foto-impressie plangebied

Figuur B5.2: foto-impressie plangebied

Figuur B5.3: foto-impressie plangebied

Figuur B5.4: foto-impressie plangebied

Figuur B5.5: foto-impressie plangebied

Figuur B5.6: foto-impressie plangebied

Figuur B5.7: foto-impressie plangebied

Figuur B5.8: foto-impressie plangebied

Figuur B5.9: foto-impressie plangebied

Figuur B5.10: foto-impressie plangebied

Figuur B5.11: foto-impressie plangebied

Figuur B5.12: foto-impressie plangebied

Figuur B5.13: foto-impressie plangebied

Figuur B5.14: foto-impressie plangebied